

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/84/2013
Identifikačné číslo spisu:	4013200355
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4013200355.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky: Mgr. A. N., bytom G. XX, E., zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Címrák s. r. o., Štefánikova 7, Nitra, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 4. januára 2013, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/110/2013-29 zo dňa 19. augusta 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/110/2013-29 zo dňa 19. augusta 2013, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 4. januára 2013, ktorým bol navrhovateľke podľa § 70 ods. 1, § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) priznaný invalidný dôchodok od 4. júna 2012 v sume 1076,80 eur mesačne, pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia v Nitre je navrhovateľka invalidná z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podľa § 82 a § 293ce zákona a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty sa od 1. januára 2013 zvýšil navrhovateľke invalidný dôchodok na sumu 1086,90 eur mesačne.

Krajský súd po citácii relevantných právnych predpisov uviedol, že navrhovateľka ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok k 4. júnu 2012 získala 365 dní obdobia dôchodkového poistenia, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dosiahnutia dôchodkového veku. Dôchodkový vek podľa § 65 ods. 2 zákona dosiahne navrhovateľka dovŕšením 62 rokov veku dňa 6. júna 2050. V období od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku

navrhovateľka získala 13881 dní, spolu s obdobím dôchodkového poistenia 14 246 dní, čo predstavuje 39,0302 rokov obdobia dôchodkového poistenia a pripočítaného obdobia.

Aktuálna dôchodková hodnota platná k 4. júnu 2012 je 9,8182 eur. Suma invalidného dôchodku je 1042,40 eur mesačne. Je určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia, spolu s pripočítaným obdobím, aktuálnej dôchodkovej hodnoty a percentuálneho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Priemerný osobný mzdový bod $2,7200 \times 39,0302$ rokov obdobia dôchodkového poistenia, spolu s pripočítaným obdobím $\times$ aktuálna dôchodková hodnota $9,8182 = 1042,40$ eur mesačne. Suma invalidného dôchodku bola zvýšená podľa § 82 ods. 2 zákona o priznaní dôchodku o 3,3 %, t.j. o 34,40 eur mesačne na 1076,80 eur mesačne. Suma invalidného dôchodku sa ďalej zvyšuje podľa § 82 a § 293ce od 1. januára 2013 o 10,10 eur mesačne na sumu 1086,90 eur (o pevnú sumu stanovenú v § 1 písm. e/ Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2012 Z. z.).

Zdravotný stav navrhovateľky v správnom konaní posudzoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, dňa 5. októbra 2012, podľa § 184 ods. 1 zákona a v súdnom konaní posudkový lekár sociálneho poistenia SP- ústredie Bratislava so sídlom v Nitre, dňa 16. apríla 2013. Obaja posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľky sa jedná o Hodgkinovu chorobu - nodulárna skleróza, a túto určil posudkový lekár aj za rozhodujúce zdravotné postihnutie. Podľa lekárskej dokumentácie posudkový lekár vyhodnotil, že navrhovateľka od mája 2011 trpí na Hodgkinovu chorobu, ktorá v súčasnej dobe vykazuje známky aktivity a progresie ochorenia. Postihnuté sú uzliny v hrudníku a v pečeni. Stav vyžaduje intenzívnu liečbu a kontroly. Jedná sa o ťažkú formu ochorenia a z toho dôvodu prislúcha miera poklesu v strede rozpätia, t.j. 75 %. Dátum vzniku invalidity od 4. júna 2012 bol určený správne. Invalidita vznikla asi jeden rok po zistení, vtedy je totiž naplnená skutková podstata dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu. Obdobie poberania nemocenských dávok slúžilo na diagnózu choroby, zahájenie liečby a kontroly. Invalidita mohla byť stanovená až po skončení podporného obdobia. Posudkový lekár sa k tomuto dátumu vyjadril opätovne dňa 31. júla 2013, kedy opätovne potvrdil správny dátum vzniku invalidity, t. j. 4. júna 2012, pretože navrhovateľke od zistenia ochorenia od 6. júna 2011 do 3. júna 2012 boli vyplácané nemocenské dávky.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie prostredníctvom právneho zástupcu a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázala na rozpor v rozsudku, kde krajský súd vo výroku konštatuje, že napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdzuje ale v odôvodnení (str. 3 ods. 5) uvádza, „že návrh je dôvodný“. Podľa názoru navrhovateľky je rozhodnutie ako celok nepreskúmateľné.

Opakovane poukázala na to, že v rozhodnutí odporkyne absentuje akékoľvek odôvodnenie dátumu vzniku invalidity, pričom s touto skutočnosťou sa krajský súd nijakým spôsobom nevysporiadal. Krajský súd len preskúmal podklady k tomuto rozhodnutiu - posudok príslušného posudkového lekára. Podľa názoru navrhovateľky k odôvodneniu dátumu vzniku invalidity nedošlo.

Ďalej uviedla, že podkladom na vypracovanie predmetného posudku bola prepúšťacia správa Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Nitra zo dňa 10. mája 2011, kde bola stanovená diagnóza. Od uvedeného dátumu sa navrhovateľka liečila v Národnom onkologickom ústave. Je zjavné, že určenie invalidity je určené v nadväznosti na skončenie PN, čo je však z medicínskeho ako aj právneho hľadiska neobhájiteľné. K zmene zdravotného stavu v období od určenia dátumu invalidity nedošlo a bol v podstate rovnaký ako pri vzniku dočasnej PN. Zo záveru posudku taktiež nevyplýva nijaké odôvodnenie, na základe akých medicínskych zistení posudkový lekár stanovil vznik invalidity na 4. júna 2012.

Podľa názoru navrhovateľky fyzická osoba môže spĺňať kritériá dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu napriek skutočnosti, že neuplynul jeden rok trvania dočasnej pracovnej neschopnosti. Ak je nepochybný medicínsky predpoklad uznania invalidity, dočasná pracovná neschopnosť môže trvať aj v období kratšom ako jeden rok pred vznikom invalidity. Taktiež podľa jej názoru argument odporkyne, že navrhovateľka žiadala priznanie vzniku invalidity od 4. júna 2012 neobstoí a to z dôvodu, že podkladom

na uznanie invalidity je hlavne zdravotný stav navrhovateľky a nie jej žiadosť, v ktorej žiadala o priznanie invalidity od 4. júna 2012.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobého nepriaznivého stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že dátum vzniku invalidity nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka na základe žiadosti spísanej dňa 5. októbra 2012 požiadala o invalidný dôchodok. V žiadosti ako dátum uplatnenia nároku uviedla deň 4. jún 2012. Navrhovateľke bol rozhodnutím odporkyne zo dňa 4. januára 2013 podľa § 70 ods.1 a § 82 zákona priznaný invalidný dôchodok od 4. júna 2012 v sume 1076,80 eur mesačne. Podľa § 82 a § 293ce zákona a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty, bol navrhovateľke od 1. januára 2013 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 1086,90 eur mesačne. Za invalidnú bola navrhovateľka uznaná z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľky a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra a výsledok jeho posúdenia je uvedený v Lekárskej správe zo dňa 5. októbra 2012. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra zo dňa 5. októbra 2012, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok, je navrhovateľka od 4. júna 2012 invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Predmetom súdneho konania, a to prvostupňového ako i odvolacieho, bolo posúdenie námietky navrhovateľky ohľadne určenia dátumu vzniku invalidity, ktorý bol určený na deň 4. júna 2012. Navrhovateľka v podanom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne ako i v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa žiadala uznať invaliditu od mája 2011. Žiadosťou (ako bolo vyššie uvedené) zo dňa 5. októbra 2012 požiadala odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku, ktorý žiadala priznať od 4. júna 2012. Zároveň oznámila, že si doplatí poistné na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 zákona v znení zákona č. 721/2004 Z. z., aby mala dostatočný počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok.

Na základe podaných opravných prostriedkov bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra dňa 21. marca 2013 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 16. apríla 2013.

Podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona v znení neskorších predpisov poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu

vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka je od 4. júna 2012 invalidná podľa ustanovenia § 71 ods.1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 75%. Posudkoví lekári sociálneho poistenia na základe predložených lekárskeho nálezov a vlastných vyšetrení vyhodnotili, že zdravotný stav navrhovateľky neodôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou alebo zmenu dátumu invalidity. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom vznik invalidity od skoršieho dátumu. Dátum vzniku invalidity posudkoví lekári stanovili zhodne na 4. júna 2012, kedy bolo potvrdené rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky, ktoré malo u navrhovateľky za následok vznik invalidity.

Ostatné námietky navrhovateľky považoval odvolací súd za nedôvodné a nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a na ktorého odôvodnenie zároveň poukazuje.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.